

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16EK/1427/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125309259
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Maroš Penťa
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125309259.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Slovenská republika - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, so sídlom Saleziánov 3565/1, 071 01 Michalovce, IČO: 30794536, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX D., o vymoženie výživného, o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, takto

rozhodol:

Súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženia zameškaného výživného vo výške 28,52 EUR podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie, ktorý bol doručený súdu dňa 19.05.2025, v spojení s opravou zo dňa 26.05.2025, domáhal od povinného vymoženía výživného na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 15P/56/2023 zo dňa 23.08.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2023, vykonateľnosť dňa 27.09.2023 (ďalej len „exekučný titul“).

2. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) súd preskúma návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy. Ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, súd do 15 dní od doručenia návrhu vydá poverenie na vykonanie exekúcie a upovedomí o tom oprávneného. Lehota podľa druhej vety neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak má byť exekúcia vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou.

3. Podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa zistí rozpor návrhu alebo exekučného titulu s týmto zákonom.

4. Podľa § 53 ods. 4 Exekučného poriadku súd z dôvodov podľa odseku 3 návrh zamietne celkom alebo sčasti. Z dôvodu podľa odseku 3 písm. g) zamietne návrh v časti opakujúceho sa príslušenstva, na ktoré vznikol nárok po vykonateľnosti exekučného titulu.

5. Podľa § 45 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

6. Podľa § 48 ods. 2 Exekučného poriadku exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica.

7. Súd v tomto bode poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 104/2019 zo dňa 05.11.2019, podľa ktorého: „Rozsah prieskumnej činnosti exekučného súdu pri prieskume exekučného titulu je obmedzený na to, či je exekučný titul vydaný orgánom oprávneným na

jeho vydanie, či je exekučný titul materiálne a formálne vykonateľný a či sú oprávnený a povinný hmotno-právne legitimovaní z exekučného titulu. V exekučnom konaní sa súd zaoberá takými okolnosťami, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, ktoré by mohli spôsobiť jeho nevykonateľnosť, bránili by jeho vymáhateľnosti, prípadne, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Ak by tieto jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom pre exekúciu. Exekučný súd skúma iba to, či došlo k zániku judikovaného práva, t. j. práva vyplývajúceho z exekučného titulu.“

8. Vzhľadom na zákonnú povinnosť súdu ustanovenú v § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, súd preskúmal návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy za účelom zistenia zákonných predpokladov na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd v prvom rade prihliadol na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať (ďalej len „procesné podmienky“) v zmysle § 161 CSP. Následne skúmal, či návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy netrpia niektorou z procesných väd podľa § 48 Exekučného poriadku, ktoré sú dôvodom na zamietnutie návrhu. V predmetnom štádiu exekučného konania sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený vykonateľný exekučný titul, a teda či tento z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch je vykonateľný tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej, a či je podaný návrh na vykonanie exekúcie v súlade s týmto exekučným titulom.

9. Vo všeobecnosti platí, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá odo dňa narodenia do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Sústavná a dôsledná starostlivosť o výživu dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. V prípade ak je maloleté dieťa rozhodnutím súdu zverené do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu naďalej trvá. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Takéto rozhodnutie súdu nezakladá vyživovaciu povinnosť, pretože tá vzniká zo zákona, deklaruje jej výšku, obdobie a platobné miesto, kde má byť výživné poukazované. Na základe uvedeného je teda v danom prípade nutné alikvotne prepočítať výšku výživného v mesiaci, kedy tento režim platenia výživného započal. Oprávnený má právo žiadať výživné od rodiča vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa odo dňa nadobudnutia právoplatnosti súdom uloženou povinnosťou.

10. Exekučný súd je v exekučnom konaní viazaný exekučným titulom a nemôže ho meniť ani rušiť, ani nariadiť výkon exekúcie nad rozsah exekučného titulu. Druhým výrokom exekučného titulu súd v základnom konaní uložil povinnému povinnosť prispievať na výživu každého z dvoch maloletých detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet oprávneného.

11. Oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie v spojení s opravou uplatnil nárok na vymoženie zameškaného výživného v celkovej výške 1413,54 EUR, ktoré malo vzniknúť počnúc právoplatnosťou exekučného titulu, t. j. 13.10.2023 do mesiaca apríl 2025 a bežného výživného vo výške 30% životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne od mája 2025 do budúca, a to v prospech dvoch maloletých detí. Oprávnený uplatnený nárok na zameškané výživné odôvodnil nasledovne: „Povinná mala na základe právoplatného a vykonateľného Rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 15P/56/2023-36 zo dňa 23.8.2023 povinnosť prispievať na výživu maloletých detí E., nar. XX.X.XXXX a A., nar. X.X.XXXX Horváthových výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet ÚPSVaR MI vždy do 25-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, t.j. 13.10.2023. Povinná nezaplatila od začiatku predpisovania nič. K dnešnému dňu má dlh na výživnom vo výške 1 413,54 Eur, ale nakoľko predpisovanie stále trvá, výška vymáhaného nároku sa každý mesiac bude navyšovať o výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na dve deti od mája 2025 až do ich plnoletosti.“

12. Oprávnený na základe podania zo dňa 26.05.2025 uviedol, že zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení v § 62 uvádza povinnosť každého rodiča plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom v minimálnom rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, kde v §2 sú striktné určené sumy životného

minima mesačne. Oprávnený dodal, že na základe § 8 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. sa náhradné výživné vypláca preddavkovo vždy v pevnej sume za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Na základe § 10a ods. 5 - ak ide o náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 písm. a) piateho bodu (teda "rozhodnutím súdu bola povinnej osobe uložená povinnosť poukazovať výživné pre oprávnenú osobu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny"), úrad zúčtuje preddavkovo poskytnuté náhradné výživné s výživným alebo jeho časťou, ktoré povinná osoba zaplatila, alebo so sumou vymožennej istiny pohľadávky na výživnom alebo jej časťou poukázanou súdnym exekútorom alebo centrom úradu. Exekučný titul vo svojom výroku určuje povinnému vyživovaciou povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima, ktoré je podľa zákona o životnom minime ustanovené pevnou sumou mesačne, v zmysle zákona o náhradnom výživnom poskytované pre oprávnenú osobu za celý kalendárny mesiac a v prípade vymoženia výživného aj zúčtované s preddavkovo poskytnutým náhradným výživným za celý kalendárny mesiac. A preto vzhľadom na uvedené skutočnosti oprávnený mal za to, že výška vymáhanej pohľadávky voči povinnému v tomto návrhu na vykonanie exekúcie je uvedená správne a v zmysle platnej právnej úpravy a citovaných zákonov.

13. Súd v tomto bode dáva do pozornosti, že podľa § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Deň splatnosti výživného preto v danom mesiaci by mal byť stanovený čo najskôr, aby oprávnený stihol svoje potreby v predstihu uspokojiť. V tomto prípade je súdom, ktorý vydal exekučný titul, uložená povinnosť prispievať na výživu dvoch maloletých detí vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca vopred k rukám oprávneného, v čoho dôsledku výživné na daný mesiac je potrebné uhradiť vopred vždy najneskôr do 25. dňa toho kalendárneho mesiaca. K uvedenému pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/604/2014 zo dňa 11.03.2015.

14. Podľa Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciou povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime.

15. Súd v exekučnom konaní v tomto bode dáva do pozornosti, že Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 244/2021 Z. z. v období od 01.07.2023 do 30.06.2024 suma životného minima pre nezaopatrované dieťa alebo zaopatrované neplnoleté dieťa vo výške 122,77 EUR, v čoho dôsledku exekučným titulom stanovená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa za jeden mesiac v tomto období sumu predstavujú vo výške 36,83 EUR. V období od 01.07.2024 do 30.06.2025 suma životného minima pre nezaopatrované dieťa alebo zaopatrované neplnoleté dieťa vo výške 125,11 EUR, v čoho dôsledku exekučným titulom stanovená vyživovacia povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa a za jeden mesiac v tomto období sumu predstavujú vo výške 37,53 EUR.

16. Oprávnený v tomto exekučnom konaní si uplatnil nárok na vymoženie zameškaného výživného vo výške 1413,54 EUR za obdobie od 10/2023 (od 13.10.2023) – 04/2025 (t. j. obdobie 16 celých mesiacov).

17. V danom prípade výživné za mesiac október 2023 vzniklo len v alikvotnej časti zodpovedajúcim dňom odo dňa nadobudnutia právoplatnosti exekučného titulu do konca mesiaca október 2023, teda od 13.10.2023 do 31.10.2023, t. j. 19 dní, a teda nie rozsahu celého mesiaca október 2023 (teda 31 dní), tak ako to uplatnil oprávnený. T. z. výživné za mesiac október 2023: suma 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrované neplnoleté dieťa vo výške 36,83 EUR / 31 dní mesiaca október 2023 x 19 dôvodných dní = 22,57 EUR na jedno dieťa, vo výške 45,14 EUR v prospech dvoch detí. Návrhom na vykonanie exekúcie uplatnený nárok na výživné za mesiac október 2023 v celkovej výške 73,66 EUR. Oprávnenému nevznikol nárok na zameškané výživné za mesiac október 2023 v celom rozsahu.

18. Zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca. Hoci výklad exekučného súdu v danej veci sa oprávnenému môže javiť ako v rozpore so záujmami oprávneného dieťaťa, môže tomu tak

byť, avšak len za týchto konkrétnych skutkových okolností, pretože pokiaľ by napríklad došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti v priebehu mesiaca, je naopak v záujme maloletého dieťaťa, aby zvýšeným výživným povinný rodič prispieval odo dňa právoplatnosti na nárok dieťaťa a nie až od nasledujúceho mesiaca. V nadväznosti aj na tento príklad tak súd nevidí dôvod na rozdielny výklad a postup. Keďže nie je objektívny dôvod na rozdielny prístup, vyššie uvedené závery platia rovnako aj na vznik (ako aj zánik) vyživovacej povinnosti, resp. v danom prípade na vznik oprávnenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vymáhať výživné v mene oprávnenej osoby, ktorá bola rozhodnutím súdu zverená do náhradnej starostlivosti, pričom podľa názoru súdu je irelevantné, v akom rozsahu oprávnený vyplatil v danom „prvom“ mesiaci náhradné výživné (náhradné výživné možno považovať za sociálnu dávku, ktorej pravidlá vyplácania vyplývajú z osobitného predpisu, nie zo Zákona o rodine, pričom o tom, v akej výške a kedy sa táto dávka vyplatí, rozhoduje oprávnený, teda úrad práce, sociálnych vecí a rodiny). Exekučný súd je viazaný rozhodnutím o vyživovacej povinnosti a nie postupom úradu práce, a nemôže v prospech oprávneného vymáhať viac než mu exekučný titul priznáva. Práve v súvislosti s obdobím, na ktoré sa vyživovacia povinnosť určuje/upravuje, súd dáva do pozornosti, že začiatok i koniec tohto obdobia sa odvíja od účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti. O účinnosti rozhoduje súd, t. j. rozhoduje o tom, od kedy (od akého dátumu/momentu) je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v určenej výške, pričom tento moment môže podľa skutkových okolností konkrétnej veci naviazať napríklad na konkrétny deň, na deň podania návrhu na začatie konania alebo na deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým rozhoduje o vyživovacej povinnosti. Tu súd poukazuje na § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý upravuje, že výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania a ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, tak výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania. Pokiaľ teda súdne rozhodnutie určí, že úprava vyživovacej povinnosti nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia, znamená to, že od určeného dňa, t. j. odo dňa právoplatnosti, je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v zmysle súdneho rozhodnutia a v prípade, že účinnosť úpravy vyživovacej povinnosti nastane v priebehu mesiaca samotné výživné patrí len v alikvotnej časti. Uvedené zodpovedá i pravidlám logického uvažovania, pretože ak by totiž v každom jednotlivom prípade mala účinnosť nastať vždy k prvému dňu príslušného mesiaca, v ktorom by rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť resp. by nastala iná okolnosť, na ktorú súd naviazal účinnosť úpravy, určovanie dátumu účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti by nemalo praktický význam. Tento záver oprávneného nepodporuje ani právna úprava Zákona o rodine a ani zaužívaná súdna prax, keď na účely výpočtu zameškaného výživného za stavu, že účinnosť úpravy nastáva v priebehu mesiaca sa v zásade vždy vychádza z alikvotnej časti výživného v dotknutom mesiaci. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že či je výživné stanovené pevnou sumou alebo percentuálne. Uvedené totiž podľa názoru súdu neznamená, že jeho výška je v priebehu mesiaca nemenná. Naopak, súd má za to, že zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca. Teda rozsah výplatného náhradného výživného v prospech maloletého dieťaťa zo strany oprávneného nemá vplyv na to, akým v danom prípade bola exekučným titulom určená vyživovacia povinnosť vrátane jej rozsahu. Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá, a teda v exekučnom konaní sa uskutočňuje výkon priznaného nároku uvedeného v exekučnom titule.

19. V tomto exekučnom konaní oprávnený v zmysle § 48 ods. 2 Exekučného poriadku má nárok na vymoženie zameškaného výživného v prospech jedného dieťaťa za mesiac október 2023 len v alikvotnej časti zodpovedajúcej sume vo výške 22,57 EUR, zameškaného výživného za mesiace 11/2023 – 04/2025 vo výške 669,94 EUR (11/2023 a 12/2023 EUR = 73,66 EUR + rok 2024 - 6 x 36,83 EUR = 220,98 EUR + 6 x 37,53 EUR = 225,18 EUR == 446,16 EUR, a rok 2025 4 x 37,53 EUR = 150,12 EUR), teda spolu vo výške 692,51 EUR. Zameškané výživné v prospech dvoch maloletých detí zodpovedá sume vo výške 1385,02 EUR, ktorá predstavuje dôvodne uplatnený nárok na zameškané výživné v tomto exekučnom konaní. Súd v exekučnom konaní považoval uplatnený nárok v prevyšujúcej časti teda v sume zameškaného výživného vo výške 28,52 EUR (1413,54 EUR – 1385,02 EUR = 28,52 EUR) za nedôvodný a v rozpore s § 48 ods. 2 Exekučného poriadku.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zistil, že oprávnený si návrhom uplatnil nárok v rozpore s tým, v akom rozsahu súd, ktorý exekučný titul vydal, priznal tento nárok oprávnenému, a preto súd v tomto bode mohol konštatovať, že v tomto exekučnom konaní je prítomný rozpor návrhu na vykonanie exekúcie s § 48 ods. 2 Exekučného

poriadku, a preto súd podľa citovaného ustanovenia § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku v spojení s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženía zameškaného výživného vo výške 28,52 EUR zamietol, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať sťažnosť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde Banská Bystrica.

Sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.

Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

V sťažnosti musí byť uvedené, ktorému súdu je určená, kto ju podáva, proti ktorému uzneseniu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto uznesenie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa sťažovateľ domáha.

V sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.